

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పుసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాపా హం ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రీవీణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమపుమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అభీ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ,మవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాకాశిణి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ,
పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త,
పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, షష్ఠ, సప్తమాధ్యాయాంతర్గత,
శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, కలిష్టామహా ॥

॥ వ్యోమ ధ్యానమ్ ॥

వ్యోమం వశిష్ఠనప్తారం శక్తిః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరిత్కలం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోమాయ విష్ణురూపాయ వ్యోమరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మానిధయే, వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

॥ అథ శ్రీమన్మహాభారతే ఆదిపర్వణి షష్ఠాధ్యాయః ॥

శాలాకుపర్వ

చ్యవనస్యోత్పత్తిస్తద్దర్శనేన రక్షసో భస్మీభావో భృగుకర్తృకమగ్నయే శాపదానం చ

సౌతిరువాచ

అగ్నేరథ వచః శ్రుత్వా తద్రక్షః ప్రజహార తామ్ ।
బ్రహ్మాన్ వరాహరూపేణ మనోమారుతరంహసా ॥ 06 - 01 ॥

తతః స గర్భో నివసన్ కుక్షౌ భృగుకులోద్వహః ।
రోషాన్మాతుశ్చ్యుతః కుక్షేశ్చ్యవనస్తేన సో2భవత్ ॥ 06 - 02 ॥

తం దృష్ట్వా మాతురుదరాచ్ఛ్యుతమాదిత్యవర్చసమ్ ।
తద్రక్షో భస్మసాద్భూతం పసాత పరిముచ్యతామ్ ॥ 06 - 03 ॥

సా తమాదాయ సుశ్రోణీ ససార భృగునన్దనమ్ ।
చ్యవనం భార్గవం పుత్రం పులోమా దుఃఖమూర్ఛితా ॥ 06 - 04 ॥

తాం దదర్శ స్వయం బ్రహ్మ సర్వలోకపితామహః ।
రుదన్తీం బాష్పపూర్ణాక్షీం భృగోర్భార్యామనిన్దితామ్ ॥ 06 - 05 ॥

సాన్త్యయామాస భగవాన్ వధూం బ్రహ్మ పితామహః ।
అశ్రుబిన్దాద్భవా తస్యాః ప్రావర్తత మహానదీ ॥ 06 - 06 ॥

అనువర్తాశ్రితా తస్యా భృగోః పత్న్యాస్తపస్వినః ।
తస్యా మార్గం సృతవతీం దృష్ట్వా తు సరితం తదా ॥ 06 - 07 ॥

నామ తస్యాస్తదా నద్యాశ్చక్రే లోకపితామహః ।
వధూసరా ఇతి భగవాంశ్చ్యవనస్యాశ్రమం ప్రతి ॥ 06 - 08 ॥

స ఏవం చ్యవనో జజ్ఞే భృగోః పుత్రః ప్రతాపవాన్ ।
తం దదర్శ పితా తత్ర చ్యవనం తాం చ భామినీమ్ ।
స పులోమాం తతో భార్యాం పప్రచ్ఛ కుపితో భృగుః ॥ 06 - 09 ॥

భృగుః ఉవాచ

కేనాసి రక్ష సే తస్మై కథితా త్వం జహీర్షతే ।
న హి త్వాం వేద తద్రక్షో మద్భార్యాం చారుహాసినీమ్ ॥ 06 - 10 ॥

తత్త్వమాఖ్యాహి తం హ్యద్య శస్తుమిచ్ఛామ్యహం రుషా ।
 బిభేతి కో న శాపాన్మే కస్య చాయం వ్యతిక్రమః ॥

॥ 06 - 11 ॥

పులోమోవాచ

అగ్నినా భగవంస్తస్మై రక్షసే2హం నివేదితా ।
 తతో మామనయద్రక్షః క్రోశంతిం కురరీమివ ॥

॥ 06 - 12 ॥

సాహం తవ సుతస్యాస్య తేజసా పరిమోక్షితా ।
 భస్మీభూతం చ తద్రక్షో మాముత్పృజ్య పపాత వై ॥

॥ 06 - 13 ॥

సాతిరువాచ

ఇతి శ్రుత్వా పులోమాయా భృగుః పరమమన్యమాన్ ।
 శశాపాగ్నిమతిక్రుద్ధః సర్వభక్షో భవిష్యసి ॥

॥ 06 - 14 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి పాలోమపర్వణి అగ్నిశాపే షష్ఠో2ధ్యాయః ॥ 6 ॥

సప్తమో2ధ్యాయః

పాలోమపర్వ

భృగుం నిర్భర్ష్య కుపితస్యాగ్నేరస్తర్దానం బ్రహ్మణా శాపం సజ్కీచ్య వహ్నిః ప్రసాదనం చ

సాతిరువాచ

శప్తస్తు భృగుణా వహ్నిః క్రుద్ధో వాక్యమథాబ్రవీత్ ।
 కిమిదం సాహసం బ్రహ్మన్ కృతవానసి మాం ప్రతి ॥

॥ 07 - 01 ॥

ధర్మే ప్రయతమానస్య సత్యం చ వదతః సమమ్ ।
 పృష్టో యదబ్రవం సత్యం వ్యభిచారో2త్ర కో మమ ॥

॥ 07 - 02 ॥

పృష్టో హి సాక్షీ యః సాక్ష్యం జానానో2ప్యన్యథావదేత్ ।
 స పూర్వానాత్మనః సప్త కులే హన్యాత్తథా పరాన్ ॥

॥ 07 - 03 ॥

యశ్చ కార్యార్థతత్త్వజ్ఞో జానానో2పి న భాషతే ।
 సో2పి తేనైవ పాపేన లిప్యతే నాత్ర సంశయః ॥

॥ 07 - 04 ॥

శక్తో2హమపి శస్తుం త్వాం మాన్యాస్తు బ్రాహ్మణా మమ ।
 జానతో2పి చ తే బ్రహ్మన్ కథయిష్యే నిబోధ తత్ ॥

॥ 07 - 05 ॥

యోగేన బహుధాత్మానం కృత్వా తిష్ఠామి మూర్తిషు ।

అగ్నిహోత్రేషు సత్రేషు క్రియాసు చ మఖేషు చ ॥

॥ 07 - 06 ॥

వేదోక్తేన విధానేన మయి యద్దాయతే హవిః ।

దేవతాః పితరశ్చైవ తేన తృప్తా భవన్తి వై ॥

॥ 07 - 07 ॥

ఆపో దేవగణాః సర్వే ఆపః పితృగణాస్తథా ।

దర్శశ్చ పార్ణమాసశ్చ దేవానాం పితృభిః సహ ॥

॥ 07 - 08 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి పాలోమపర్వణి అగ్నిశాపమోచనే సప్తమోఽధ్యాయః ॥ 7 ॥

“ప్రహేతిత” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

సువర్ణపుష్పాం పృథివీం చిన్వంతి పురుషాస్తయః ।

శూరశ్చ కృతవిద్యశ్చ యశ్చ జానాతి సేవితుమ్ ॥

విదుర ఉవాచ

అత్రైవాదాహరంతీమమ్ ఇతిహాసం పురాతనమ్ ।

ఆత్రేయస్య చ సంవాదం సాధానాం చేతి నః శ్రతమ్ ॥

చరంతం హంసరూపేణ మహర్షిం సంశితవ్రతమ్ ।

సాధ్యా దేవా మహాప్రాజ్ఞం పర్యపృచ్ఛంత వై పురా ॥

సాధ్యా ఉచుః

సాధ్యా దేవా వయమేతే మహర్షే దృష్ట్వా భవంతం న శక్తుమోఽనుమాతుమ్ ।

శ్రతేన భీరో బుద్ధిమాంస్త్వం మతో నః కావ్యాం వాచాం వక్తుమర్హస్యదారామ్ ॥

హంస ఉవాచ

ఏతత్కార్యమమరాః సంశ్రుతం మే ధృతిః శమః సత్యధర్మానువృత్తిః ।

గ్రంథిం వినీయ హృదయస్య సర్వం ప్రియాప్రియే చాత్మసమం నయీత ॥

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవస్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్భా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥